

Nr 480

Av herr Larsson, Sigfrid, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till hushållningssällskapen: Omkostnader.

Av vad departementschefen anför i statsverkspropositionen, nionde huvudtiteln, punkt 12 "Bidrag till hushållningssällskapen: Omkostnader" framgår att särskilt statsbidrag ej längre avses utgå till sällskapens veterinäravdelningar. Enligt departementschefen bör sällskapen i stället ur sina andelar av omkostnadsanslaget taga de medel, varmed de kan finna erforderligt att stödja den fortsatta verksamheten vid nämnda avdelningar. Vidare framhålls i propositionen att den veterinära verksamheten bör genom olika slag av åtgärder, bl. a. taxehöjningar, efter någon övergångstid göras ekonomiskt självbärande.

För ifrågavarande ändamål anvisade fjolårets riksdag som stöd åt verksamheten inom tretton hushållningssällskap ett sammanlagt belopp av 235 000 kronor. Detta anslag avsåg kalenderåret 1959. Någon förvarning om den fr. o. m. årsskiftet föreslagna anslagsindragningen har berörda sällskap icke erhållit. En sådan plötslig och delvis retroaktivt verkande indragning är — icke minst med tanke på det svaga ekonomiska underlag som i flertalet fall föreligger — enligt vår mening varken rimlig eller möjlig. Om densamma genomföres, skulle följderna bli att sällskapen tvingas att antingen lägga ned hithörande verksamhet eller vidtaga andra mera drastiska åtgärder i syfte att om möjligt lindra verkningarna av det indragna statsstödet.

I detta sammanhang må vidare framhållas, att förslaget för sällskapens del kommit så mycket mera överraskande som frågan angående anslaget sedan en tid tillbaka är föremål för granskning inom jordbruksanslagsutredningen. Vid de överläggningar som utredningen haft med berörda sällskap har icke framkommit något, som tytt på att en omedelbar anslagsindragning eller omläggning ifrågasatts. I propositionen har ej heller redovisats något utredningsmaterial som stöd för förslaget.

Vad beträffar verksamheten inom veterinäravdelningarna må framhållas, att det i huvudsak på fältet förekommande djurhälsokontrollerande arbetet är i stort sett självbärande. Det statliga bidraget utgör därför i första hand ett stöd åt laboratorieundersökningar, obduktioner och liknande. Denna del av verksamheten har under senare år väsentligt ökat. Enligt de av statsmakterna fastställda riktlinjerna har även avsetts en sådan ökning, främst i

syfte att avlasta statens veterinärmedicinska anstalt. De taxor, som sällskapen i sistnämnda avseenden har att tillämpa, skall enligt Kungl. Maj:ts reglemente den 5 juni 1953 (nr 506) för hushållningssällskapens veterinär-bakteriologiska laboratorier fastställas av veterinärstyrelsen. Härvid har styrelsen följt den principen, att sällskapens taxor icke får överskrida dem, som gäller för ovannämnda statliga anstalt. Visserligen har på annat ställe i propositionen föreslagits en höjning av sistnämnda taxor, men en motsvarande höjning av sällskapens taxor kan uppenbarligen icke träda i kraft förrän ca hälften av kalenderåret 1960 redan gått till ända. Därjämte må påpekas, att man icke redan nu och utan särskilda beräkningar kan förutsäga, i vad mån taxehöjningar motsvarande dem för den statliga anstalten blir tillräckliga för att kompensera sällskapen för bortfallet av det statliga bidraget.

Departementschefen har uttalat, att sällskapen övergångsvis — i avvaktan på resultatet av bl. a. taxehöjningar — skulle stödja laboratorierna med medel ur omkostnadsanslaget. En sådan lösning är emellertid otänkbar på grund av den realvärdeminskning, som detta anslag under senare år genomgått.

Med anledning av det ovan anförda synes det vara helt orimligt att in- draga ifrågavarande anslag, innan jordbruksanslagsutredningen framlagt sitt material och sitt förslag samt innan verkningarna av de avsedda, möjliga taxehöjningarna är klarlagda.

På grund av vad sålunda anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte för budgetåret 1960/61 anvisa ett oförändrat anslag om 235 000 kronor till 1960 års verksamhet inom hushållningssällskapens veterinäravdelningar.

Stockholm den 27 januari 1960

Sigfrid Larsson

John-Arvid Arvidson

Thorsten Larsson